

Biroul permanent al Senatului

Bp. 37 / 2.02.2024

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare și pentru completarea Legii nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare și pentru completarea Legii nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale, cu modificările și completările ulterioare, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr. Plx806/27.12.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1340/28.12.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea

Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cu modificările și completările ulterioare, și completarea Legii nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale, cu completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, prin prezentul proiect se propune interzicerea accesului la demnități și funcții publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere ale regimului comunist.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Deși soluțiile legislative propuse la **pct. 1 și 3 ale art. I** impun ca persoanele ce candidează pentru funcția de Președinte al României, respectiv care candidează, au fost alese sau au fost numite în una dintre demnitățile ori funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h¹), să facă o declarație pe propria răspundere în sensul că **nu au avut** calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, remarcăm că textul în vigoare al **art. 5¹ alin. (1)** din actul normativ de bază reglementează faptul ca persoanele numite sau alese în anumite demnități sau funcții publice să depună o declarație pe propria răspundere în sensul că **au avut sau nu** calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, legiuitorul lăsând **posibilitatea** ca în declarația respectivă să se specifice **fie că au avut, fie că nu au avut** această calitate.

Mai mult decât atât, semnalăm că soluția preconizată la **pct. 1** pentru **art. 4 alin. (1)** nu se corelează cu prevederile **art. 27 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 370/2004** pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care fac parte din cadrul capitolului II „Organizarea și desfășurarea alegerilor”, secțiunea a 4-a „Candidaturile”.

Potrivit prevederilor respective:

„(2) Propunerile se fac în scris și vor fi primite numai dacă:

c) sunt însoțite de declarația de acceptare a candidaturii, scrisă, semnată și datată de candidat, de declarația de avere, declarația de interese, de o declarație pe propria răspundere a candidatului în sensul că a avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, precum și de lista susținătorilor, al căror număr nu poate fi mai mic de 200.000 de alegători”.

Totodată, cu privire la textul preconizat la **pct. 3** pentru **art. 5 alin. (1)**, semnalăm că acesta nu se corelează cu prevederile **art. 52 alin. (13) din Legea nr. 208/2015** privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, conform căroră:

*„(13) Toți candidații născuți înainte de data de 1 ianuarie 1976 vor da o declarație pe propria răspundere, potrivit legii penale, **privind apartenența sau neapartenența la securitate ca poliție politică**”.*

5. Referitor la soluția legislativă propusă la **pct. 2 al art. I** pentru **art. 4 alin. (5)**, potrivit căreia nu pot candida pentru funcția de președinte al României persoanele care, la data depunerii candidaturii, au făcut parte din structurile de putere ale regimului comunist, apreciem că aceasta nu poate fi încadrată din punct de vedere tematic în obiectul de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008, **ce vizează accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității**, și nici în cuprinsul art. 4 din aceasta, care face parte din Secțiunea 1 „**Procedura de verificare** a persoanelor care candidează la funcția de Președinte al României” a capitolului I „Dispoziții generale” și care se referă la declarația pe propria răspundere pe care trebuie să o facă persoanele ce candidează la funcția de președinte al României.

Reiterăm observația, în mod corespunzător, și pentru textul propus la **pct. 4 al art. I** pentru **art. 5 alin. (6)**.

6. În ceea ce privește soluțiile legislative propuse la **pct. 1 și 2 ale art. II**, semnalăm că textele preconizate pentru **art. 17 alin. (2)** și **art. 18 alin. (2)** sunt eliptice, fiind lipsite de previzibilitate, în sensul că nu se precizează **cine trebuie să facă dovada că persoanele vizate au făcut parte din structurile de putere ale regimului comunist**.

Față de aspectele relevate, menționăm că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, *actul normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative*, printre acestea numărându-se și *previzibilitatea*, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat. Respectarea standardelor de claritate, previzibilitate și predictibilitate a legii reprezintă o cerință de rang constituțional. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat în repetate rânduri că legiuitorul are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile referitoare la claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate (Deciziile nr. 903/2010, 743/2011, 1/2014 și 562/2017).

De asemenea, instanța de control constituțional a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care să respecte principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (Deciziile nr. 26/2012 și 445/2014).

În concluzie, apreciem că prezenta propunere legislativă nu poate fi adoptată, întrucât s-ar crea premisele unor vicii de neconstituționalitate în raport cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată, referitoare la respectarea legilor.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 16/05.01.2024

EVENIMENTE SUFERITE de actul ...

L. nr. 215/2016

M. Of. nr. 915/14 nov. 2016

Lege privind ceremoniile oficiale

1 promulgată prin D. nr. 939/2016 M. Of. nr. 915/14 nov. 2016
 Decret pentru promulgarea Legii privind ceremoniile oficiale

2 completat prin L. nr. 86/2020 M. Of. nr. 530/19 iun. 2020 *introduce lit. b_1) la art. 16 alin. (3),
 completează anexa*
 Lege pentru completarea Legii nr. 215/2016 privind
 ceremoniile oficiale

O.U.G. nr. 24/2008

M. Of. nr. 182/10 mar. 2008

Ordonanță de urgență privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 293/2008

M. Of. nr. 800/28 nov. 2008

1	rectificare	RECTIFICARE	M. Of. nr. 227/25 mar. 2008	<i>rectifică alin. 2 din preambul, art. 5 alin. (3), anexa</i>
2	modificări prin	L. nr. 293/2008
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității	M. Of. nr. 800/28 nov. 2008	<i>modifică preambulul, art. 1 alin. (2), (5), (10) și (13), art. 2 lit. a) și b), art. 3 partea introductivă și lit. h), art. 3 lit. l), o), r), u) și z), art. 4 alin. (1), (2) și (4), art. 5 alin. (1), alin. (2) partea introductivă și lit. h), alin. (4) partea introductivă, art. 7 alin. (1) și (3), art. 8 partea introductivă, art. 10 alin. (2), art. 11 alin. (1) și (2), art. 14 lit. e), art. 17 alin. (13), art. 18, art. 25 alin. (2), art. 28 alin. (3), art. 30 alin. (5), art. 31 alin. (4), art. 33 alin. (1), art. 34, art. 36, art. 37 alin. (1), anexa;
· introduce lit. h_1) la art. 3, lit. d_1) la art. 5 alin. (2), alin. (8) la art. 30;
· abrogă art. 2 lit. c), art. 5 alin. (6)</i>
3	aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 293/2008
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității	M. Of. nr. 800/28 nov. 2008	
4	rectificare	RECTIFICARE	M. Of. nr. 810/3 dec. 2008	<i>rectifică anexa</i>
5	modificări prin	D.C.C. nr. 672/2012
Decizia nr. 672 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității	M. Of. nr. 559/8 aug. 2012	<i>suspendă pentru o perioadă de 45 zile dispozițiile art. 2 lit. b) teza întâi cu privire la sintagmele "indiferent sub ce formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității", (termenul se împlineste la 21 septembrie 2012) după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție</i>
6	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 672/2012
Decizia nr. 672 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității	M. Of. nr. 559/8 aug. 2012	<i>art. 2 lit. b) teza întâi cu privire la sintagmele "indiferent sub ce formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității"</i>

- 7 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *modifică, la data de 1 februarie 2014, art. 30*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- (v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
- 8 modificări prin D.C.C. nr. 107/2014 M. Of. nr. 318/30 apr. 2014 *suspendă pentru o perioadă de 45 zile dispozițiile art. 10 alin. (1) (termenul se împlinește la 14 iunie 2014), după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție*
Decizia nr. 107 din 27 februarie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. b) și ale art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
- 9 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 107/2014 M. Of. nr. 318/30 apr. 2014 *art. 10 alin. (1)*
Decizia nr. 107 din 27 februarie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. b) și ale art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
- 10 modificări prin L. nr. 161/2019 M. Of. nr. 630/29 iul. 2019 *introduce 5_1, 12_1 și 12_2; abrogă art. 32*
Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității
- ieșit din vigoare - scos din evidență*
- 11 modificări prin D.C.C. nr. 794/2021 M. Of. nr. 1198/17 dec. 2021 *declară neconstituțională L. nr. 161/2019 și suspendă dispozițiile legii (termenul se împlinește la data de 30 ian. 2022), după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție*
Decizia nr. 794 din 23 noiembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 161/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, în ansamblul său, precum și a dispozițiilor art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității